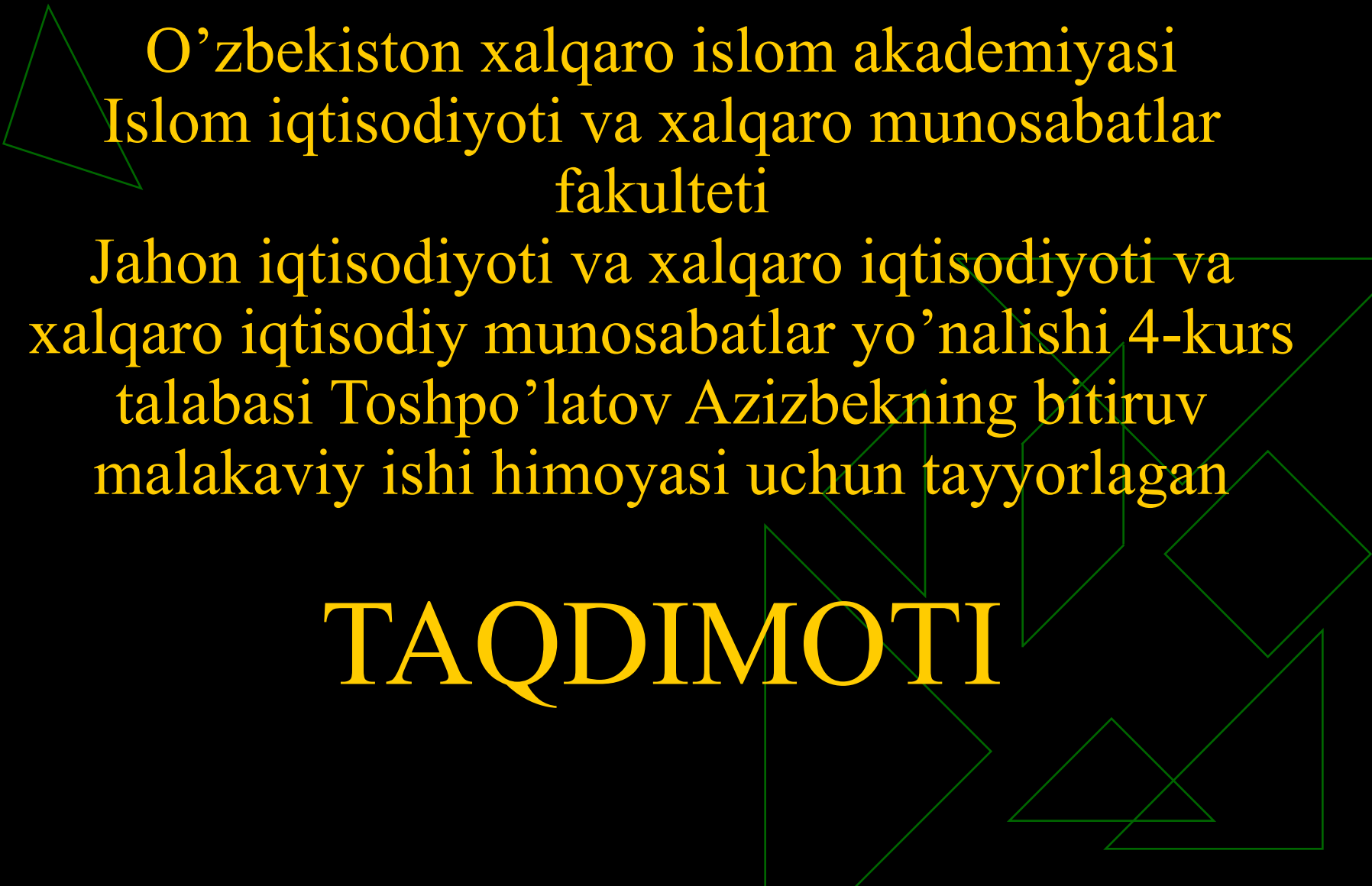

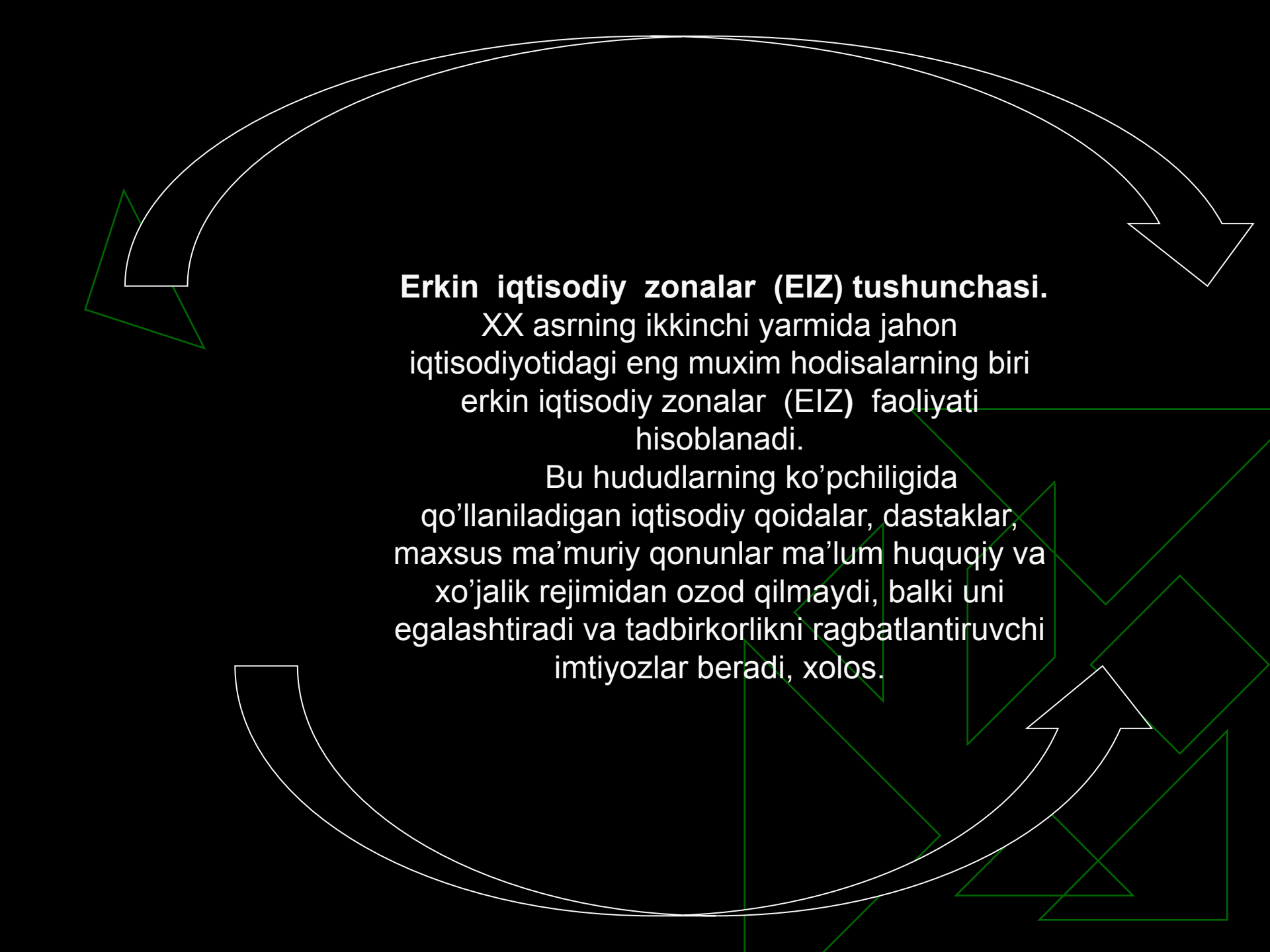

O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi
Islom iqtisodiyoti va xalqaro munosabatlar
fakulteti

Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiyoti va
xalqaro iqtisodiy munosabatlar yo'nalishi 4-kurs
talabasi Toshpo'latov Azizbekning bitiruv
malakaviy ishi himoyasi uchun tayyorlagan

TAQDIMOTI

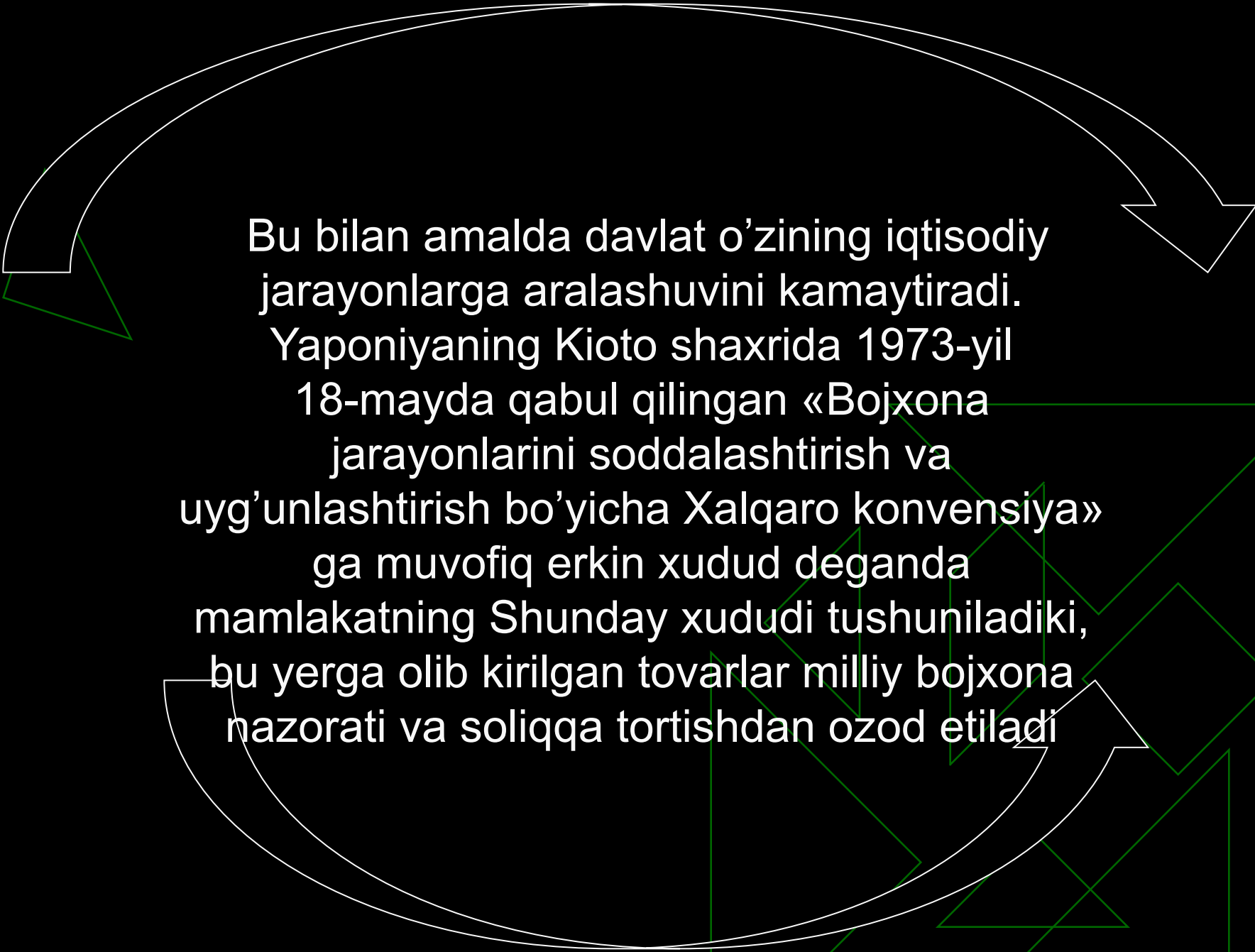
Mavzu: O'zbekistonda tashkil etilgan
erkin iqtisodiy
zonalarining tashqi savdoni
rivojlantirishga ta'siri

Erkin iqtisodiy zonalar (EIZ) tushunchasi.

XX asrning ikkinchi yarmida jahon iqtisodiyotidagi eng muxim hodisalarning biri erkin iqtisodiy zonalar (EIZ) faoliyati hisoblanadi.

Bu hududlarning ko'pchiligida qo'llaniladigan iqtisodiy qoidalar, dastaklar, maxsus ma'muriy qonunlar ma'lum huquqiy va xo'jalik rejimidan ozod qilmaydi, balki uni egalashtiradi va tadbirkorlikni ragbatlantiruvchi imtiyozlar beradi, xolos.

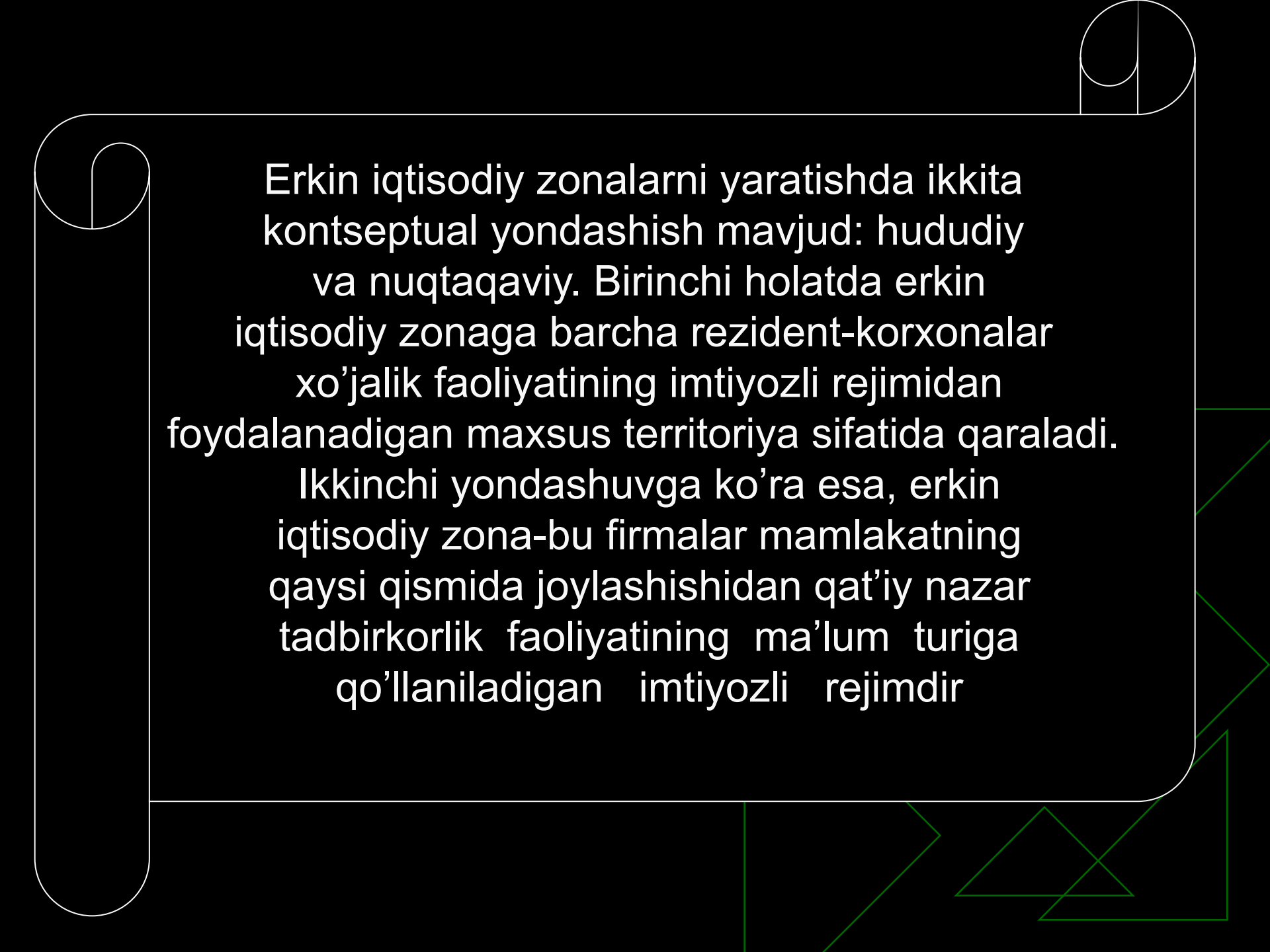

Bu bilan amalda davlat o'zining iqtisodiy jarayonlarga aralashuvini kamaytiradi. Yaponiyaning Kioto shaxrida 1973-yil 18-mayda qabul qilingan «Bojxona jarayonlarini soddalashtirish va uyg'unlashtirish bo'yicha Xalqaro konvensiya» ga muvofiq erkin xudud deganda mamlakatning Shunday xududi tushuniladiki, bu yerga olib kirilgan tovarlar milliy bojxona nazorati va soliqqa tortishdan ozod etiladi

ELZ ning asosiy ko'rinishlari.

Erkin iqtisodiy zonalarining tashkiliy-funksional tuzilmasi yetarli darajada turli-tumandir.

Ba'zan u yoki bu erkin iqtisodiy zonalarini bir so'z bilan guruhlarga ajratib bo'lmaydi, chunki ular ko'plab hududlarning xususiyatlarni o'zida jamlashi mumkin. erkin iqtisodiy zonalar mutaxassislar tomonidan hududda xo'jalik yurituvchi ko'plab firmalarning faoliyat sohasiga xo'jalik yuritishning ixtisoslashuviga ko'ra taxminan guruhlashtirilgan.

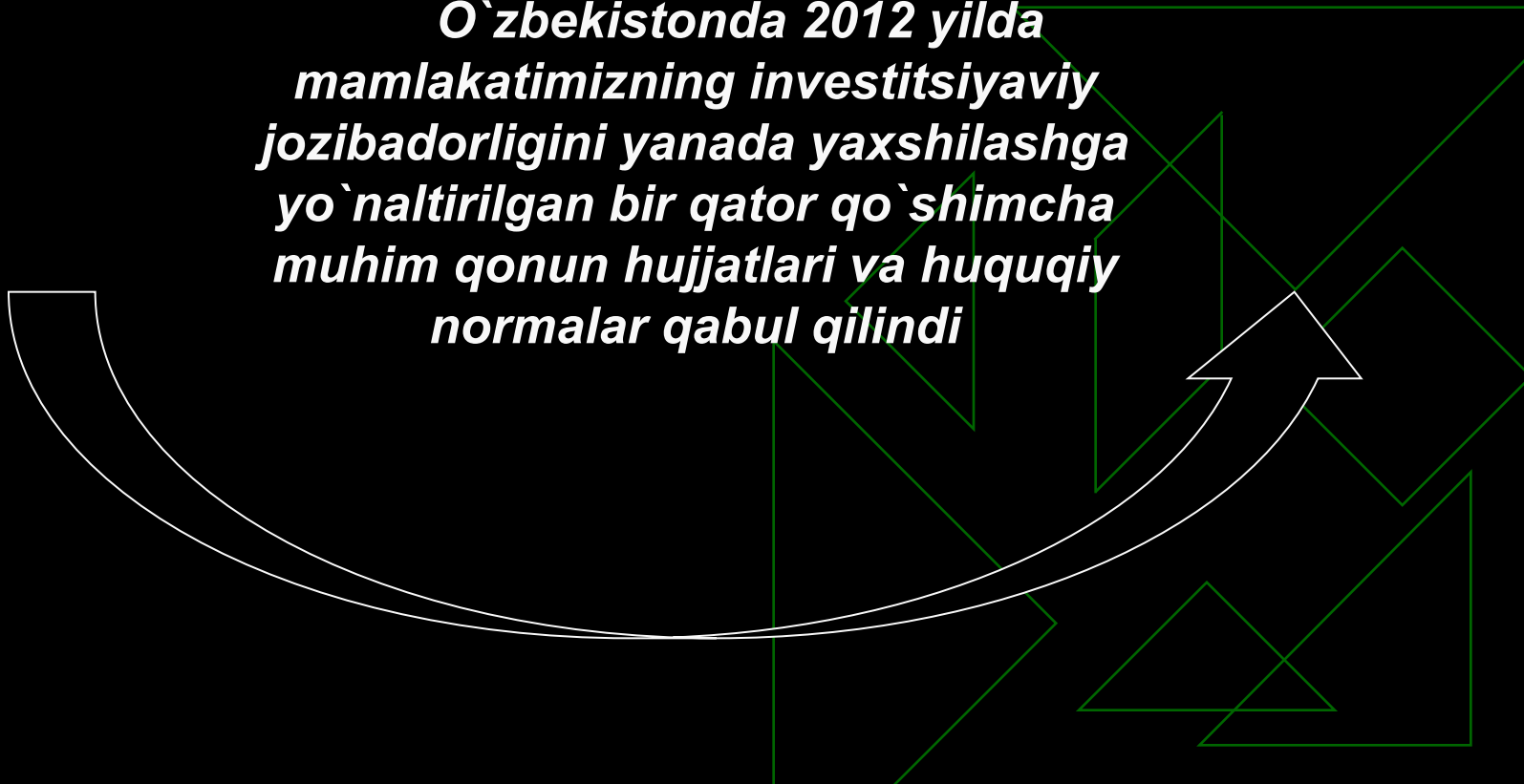

Erkin iqtisodiy zonalarni yaratishda ikkita kontseptual yondashish mavjud: hududiy va nuqtaqaviy. Birinchi holatda erkin iqtisodiy zonaga barcha rezident-korxonalar xo'jalik faoliyatining imtiyozli rejimidan foydalanadigan maxsus territoriya sifatida qaraladi. Ikkinchi yondashuvga ko'ra esa, erkin iqtisodiy zona-bu firmalar mamlakatning qaysi qismida joylashishidan qat'iy nazar tadbirkorlik faoliyatining ma'lum turiga qo'llaniladigan imtiyozli rejimdir

Erkin iqtisodiy zonalarining turlari.

1. Savdo hududlari
2. Sanoat ishlab chiqarish hududlari
3. Texnikaviy ilmiy ishlab chiqarish hududlari
4. Servis xizmat ko'rsatish hududlari. Erkin bojxona hududlari.
Bond omborlari. erkin portlar. erkin savdo hududlari. Importning o'rnini bosuvchi mahsulot ishlab chiqarish hududlari. eksport sanoati hududlari.
Sanoat parklari. Ilmiy-sanoat parklari, Texnopolislar. Texnoparklar. Yangi va Yuqori texnologiyalarni rivojlantirish hududlari. Offshor hududlar. Moliya markazlari. Bank xizmati hududlari. Turizm xizmati hududlari. Ekoparklar

***“Navoiy” erkin
industrial-iqtisodiy zonasi.***

***O`zbekistonda 2012 yilda
mamlakatimizning investitsiyaviy
jozibadorligini yanada yaxshilashga
yo`naltirilgan bir qator qo`shimcha
muhim qonun hujjatlari va huquqiy
normalar qabul qilindi***

Navoiy viloyatida ishlab

chiqarishni rivojlantirishda zamonaviy yuqori texnologiyalarga ega bo'lgan korxonalarni tashkil etish orqali jahon standartlariga javob beradigan va jahon bozorida o'z ulushiga ega bo'lgan tayyor mahsulot ishlab chiqarishni ta'minlash, hamda sanoat salohiyatini oshirish, ishlab chiqarish, transport-tranzit va ishtimoiy infratuzilmalarni tashkil etish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining **2008 yil 2 dekabr №PQ-4059** qabul qaroriga asosan «**Navoiy viloyatida erkin industrial-iqtisodiy zonani yaratish**» to'grisida nizom ishlab chiqilgan.

Hozirgi kunda **“Angren”** maxsus industrial zonasida qiymati 186,0 million dollarlik 8 ta investitsiya loyihasi amalga oshirilmoqda. Shular qatorida zarurat va ehtiyoj baland bo`lgan turli tayyor mahsulotlarni va butlovchi buyumlarni ishlab chiqarish, Shuningdek, yangi shakar zavodini qurish, tayyor charm buyumlar ishlab chiqaradigan kompleksni barpo etish alohida o`rin tutadi. “Angren” maxsus industrial hududi faoliyat yuritish muddati reja bo'yicha o'ttiz yilga mo'ljallangan

“Jizzax” maxsus industrial zonasi faoliyatini rivojlantirish

doirasida to`rtta loyiha amalga oshirilmoqda. Bundan tashqari, 21 loyihani joriy etish uchun zarur hujjatlar tayyorlanmoqda va ushbu loyihalar yuzasidan Xitoy delegatsiyasining O`zbekistonga tashrifi doirasida shartnomalar imzolandi. .

Qo`lga kiritgan tajribamiz shuni tasdiqlab bermoqdaki, mamlakatimizning boshqa mintaqalarida ham **Navoiy** va **Angren** kabi maxsus industrial zonalarni, zamonaviy logistika tizimlari va transport infratuzilmalarini yaratish bo`yicha boshlagan ishlarimizni davom ettirish maqsadlarimizga javob beradi.

O'zbekistonda erkin iqtisodiy zonalarni tashkil etishning iqtisodiy va huquqiy asoslari.

Eksport ishlab chiqarish hududlari xalqaro
assotsiatsiyasi prezidenti Richard Bolin va
vitse- prezident

Robert Xeyvudlarning fikricha, erkin iqtisodiy
zonalar

yaxshi erishish uchun birinchi navbatda
qo'yidagi

omillar bo'lishi shart - investorlar uchun
barqarorlik

va ular faoliyati uchun xavfsizlikni kafolatlay
oladigan konunchilik va samarali ishlovchi

ma'muriyat.

***ELZ to'g'risidagi qonun O'zbekistonda
1996 yil
25 aprelda qabul qilingan. O'zbekiston
«Erkin iqtisodiy zonalar» qonuniga
asosan,
respublikada bunday hududlarning
uch shakli, ya`ni :***

*Erkin savdo zonalari;
Sanoat zonalari;
Texnologik zonalarni rivojlantirish
ko'zda tutilgan.*

EIZ infrastrukturasini rivojlantirish yoki boshqa maqsadlar uchun davlat budjetidan ajratiladigan mablaglar subsidiya, yordam shaklida emas, balki uzoq muddatga muljallangan kredit sifatida berilishi maqsadga muvofiqdir. EIZ territoriyasida joylashgan barcha korxonalarning davlat budjeti bilan bo'ladigan hamma moliyaviy munosabatlari hudud ma'muriyati, uning budjeti orqali bo'lishi kerak, bu shart territoriyada xo'jalik faoliyatini boshqarishning samarali bo'lishi va umuman, iqtisodiy mustaqillikning bosh omilidir.